

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ก
สารบัญตาราง	ก
สารบัญรูป	ก
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 แนวความคิดของทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
แนวความคิดของทฤษฎี	
แหล่งการปนเปื้อนของสารตะกั่วในสิ่งแวดล้อม	4
สารตะกั่วที่ปนเปื้อนในอากาศ ระดับตะกั่วในอากาศและในเลือด	4
การสัมผัสสารตะกั่วและการเข้าสู่ร่างกาย	5
กระบวนการทางเคมีของตะกั่วในร่างกาย (Metabolism of lead)	6
กลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงสูงต่อการสัมผัสสารตะกั่วจากสิ่งแวดล้อม	8
การประเมินสถานการณ์มลพิษของสารตะกั่วในอากาศ	8
การตรวจระดับตะกั่วเพื่อเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ	8
เกณฑ์ระดับตะกั่วในเลือดและปั๊สสาวะ (Reference values)	9
การเกิดพิษตะกั่ว	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
สถานการณ์การปนเปื้อนของสารตะกั่วและฝุ่นละอองขนาด微粒ในอากาศในเมืองเชียงใหม่	10
การประเมินระดับการสัมผัสตะกั่วและฝุ่นขนาด微粒 (Suspended dust) โดยใช้แผ่นกรองฝุ่น	11
การเกิดพิษของตะกั่วและผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย	11
ในหญิงวัยเจริญพันธุ์และมีครรภ์	11
ในการกินครรภ์และเด็กเล็ก	13
ในผู้ใหญ่ที่มีการสัมผัสสารตะกั่วมาก	13

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	15
กลุ่มประชากรที่ศึกษา	15
การเตรียมการวิจัย	15
การตรวจหาระดับคงที่ในเลือด	16
การประเมินคุณภาพอากาศในระยะการหายใจของมนุษย์	17
การควบคุมคุณภาพการตรวจตະคงที่ทางห้องปฏิบัติการ	21
กลุ่มประชากรควบคุม	21
การวิเคราะห์ข้อมูล	21
บทที่ 4 ผลการวิจัย	22
ลักษณะของกลุ่มประชากรที่ศึกษา	22
ข้อมูลการใช้หน้ากากในขณะปฏิบัติหน้าที่	22
ผลการตรวจระดับคงที่ในเลือดเจ้าหน้าที่สำรวจเมืองเชียงใหม่ ปี 2538	23
ระดับคงที่ในเลือดกลุ่มควบคุม	24
การตรวจปริมาณผุนละอองขนาดเล็กและตะเก็บน้ำผ่านกรองผุนที่เจ้าหน้าที่สำรวจได้ใช้	24
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	27
สรุปผลการวิจัยและอภิปราย	27
ข้อเสนอแนะ	32
บรรณาธุรัม	34
ประวัตินักวิจัย	38

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 เกณฑ์ระดับตะกั่วในเลือดและปัสสาวะและแนวปฏิบัติเมื่อมีระดับตะกั่วในเลือดสูง	9
ตารางที่ 2 ระดับตะกั่วและอนุภาคแขวนลอย (Total suspended particulates, TSPs) ในเมืองเชียงใหม่ และกรุงเทพมหานคร	10
ตารางที่ 3 ระดับตะกั่วในเลือดมารดาและเด็กจากสายรक จากการค่าในจังหวัดเชียงใหม่	12
ตารางที่ 4 แสดงระดับตะกั่วในเลือด ที่ตรวจพบในตัวอย่างเลือดเจ้าหน้าที่สำรวจจราจร ในเมืองเชียงใหม่ ปี 2538	23
ตารางที่ 5 แสดงรอยละของเจ้าหน้าที่สำรวจจราจรในเมืองเชียงใหม่ จำแนกตามระดับ ตะกั่วในเลือด ที่ตรวจพบ	23
ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบระดับตะกั่วในเลือดระหว่างเจ้าหน้าที่สำรวจจราจร ในเมืองเชียงใหม่ กับเจ้าหน้าที่ของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ	24
ตารางที่ 7 แสดงระดับฝุ่นแขวนลอยในอากาศ โดยประเมินจากปริมาณฝุ่นที่ตรวจพบ บนแผ่นกรองฝุ่นที่เจ้าหน้าที่สำรวจจราจรได้ใช้เปรียบเทียบกับระดับ มาตรฐานของ USEPA และของประเทศไทย	25
ตารางที่ 8 แสดงระดับตะกั่วในอากาศ โดยประเมินจากปริมาณฝุ่นที่ตรวจพบบนแผ่น กรองฝุ่นที่เจ้าหน้าที่สำรวจจราจรได้ใช้เปรียบเทียบกับระดับมาตรฐาน ของ USEPA และของประเทศไทย	26
ตารางที่ 9 เปรียบเทียบร้อยละของเจ้าหน้าที่สำรวจจราจรเชียงใหม่ และในกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับตะกั่วในเลือดที่ปลอดภัยและเกินระดับปลอดภัย	27
ตารางที่ 10 แสดงปริมาณฝุ่นและตะกั่วที่ตรวจพบบนแผ่นกรองฝุ่นของหน้ากากที่ เจ้าหน้าที่สำรวจจราจรเมืองเชียงใหม่ได้ใช้ในปี พ.ศ. 2538	29
ตารางที่ 11 ปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการมีระดับตะกั่วในเลือดสูงในระดับเสี่ยง	30
ตารางที่ 12 ประสิทธิภาพของหน้ากากชนิดต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่สำรวจจราจรเมือง เชียงใหม่ได้ใช้	31

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1 วิธีการสกัดตัวอย่างเลือดและวัดปริมาณตะกั่ว ด้วย FAAS	16
รูปที่ 2 แสดงหน้าหากายางชนิดสีน้ำเงิน แยกส่วนประกอบ (รูปบน) และ ^{ชี้} แผ่นกรองผุนใหม่และใช้แล้ว (รูปล่าง)	18
รูปที่ 3 แสดงหน้าหากายางชนิดสีเขียว แยกส่วนประกอบ (รูปบน) และ ^{ชี้} ผ้าปิดมูก (รูปล่าง)	19
รูปที่ 4 วิธีการสกัดตะกั่วจากแผ่นกรองผุนและวัดปริมาณตะกั่ว ด้วย FAAS	20